

“Sefaletin Yayılmasına Karşı, Ayağa Kalkın Benimle!”

Dünya Tabipleri Birliği'nin 16-19 Ekim 2024 tarihlerinde Helsinki'de düzenlediği yıllık genel kurul toplantısında Dr. Michael Marmot, “Toplumsal Adalet ve Sağlıkta Eşitlik” başlıklı bir sunum yaptı.

Eşitsizliklerin ve sağlığın toplumsal belirleyenlerinin sağlık üzerindeki etkileri üzerine yaptığı bilimsel çalışmalarıyla bilinen Marmot, sunumunda şu noktaları vurguladı:

- Bireylerin ve toplumların sağlık düzeyi toplumsal etmenlerle belirlenir.
- Bu olguyu anlayabilmek için “nedenlerin nedenlerini” düşünmemiz gerekiyor.
- “Nedenlerin nedenleri” arasında en önemlilerinden biri, hükümet politikalarıdır.
- Hükümet politikalarının sağlık üzerindeki etkisi, pek çok ülke örneğinde somut olarak gösterilmiştir.
- Örneğin bizim Birleşik Krallık'ta yaptığımız çalışma bunun çarpıcı bir örneğini oluşturuyor:
 - Birleşik Krallık'ta 2010'da hükümet değişti ve yeni oluşturulan koalisyon hükümeti “*Basit bir gerçek var. Büyük bir ekonomik kriz yaşadığımızda bunun bedelini ülkenin kaynakları ne kadarsa ona göre ödemek zorunda kalırsınız*” söylemiyle tasarruf politikaları uygulamaya başladı. Bu politikalarla birlikte ortalama maaşlar %18 azaldı.
 - O tarihten günümüze sağlık verilerini incelediğimizde şunları saptadık:
 - Toplam sağlık harcamaları arttı, ancak kamu harcamaları %42'den %35'e düştü.
 - OECD yüksek gelir grubundaki ülkeler içinde 2019 sonrasında çocuk yoksulluğu en fazla artan ülke Birleşik Krallık oldu.
 - 2010 yılında dek yaşam beklentisi artarken önce artış durmuş ve sonra da düşmeye başlamış. Hâlâ da düşüyor!
 - Yaşam beklentisi yoksullar için daha da fazla düşmüş durumda. Düşük gelir düşük yaşam beklentisi ile bağlantılı!
 - “Tasarruf politikaları” her yıl fazladan 148 bin insanın ölümüne yol açmış!
- Benzer bulguları dünyanın başka ülke ve bölgeleri için yaptığımız çalışmalarda da saptadık.
- Bunun adına felaket denir! Oluşumunda hükümet politikaları rol oynamıştır.
- Pandemiye kötü yönettik, çünkü pandemiden önce de kötü yönetiyorduk!
- “Tasarruf” politikaları ne ahlakidir ne sağlam bir gerekçeye dayandırılabilir ne de tek seçenektir. Bütünüyle politik bir tercihtir!
- Ülkenin GSMH düzeyi ile yaşam beklentisi arasında doğrudan bir bağlantı yoktur. Önemli olan o ülkenin sağlığın sosyal belirleyenlerine ne kadar yatırım yaptığıdır!
- Bizler, yani bilimsel bilgiye dayanan bir mesleği yürüten hekimler, doğruyu dile getirmek zorundayız: Toplumsal eşitsizlikler insanların geniş çapta ölümüne yol açıyor!

Marmot, konuşmasını da Pablo Neruda'dan bir alıntı ile bitirdi:

“Sefaletin yayılmasına karşı, ayağa kalkın benimle!”